

Ita est, cum celeritate finiatur. Reputans se inutilem, brevem sibi optat vitam, longiorem tamen ipsi Eulogio deprecatus. Porro de Agnoitis hereticis quinam isti fuerint, dictum est superiori tomo: ut superfluum sit eadem hic repetere.

VI. Moritur hoc anno Constantius Episcopus Mediolanensis: quo audito Gregorius magnopere doluit. Ad populum enim & clerum ejus civitatis scribens: hæc ait (a):

(a) Greg. l. 8. ep. 65. Ind. 3. De obitu Constant. Episc. Mediolan. & electione successoris.

Quantus nos de obitu fratris & coepiscopi nostri Constantii mæror afficiat, paginali explere locutione non possumus. Sed quam multa bona partes illæ in uno homine perdidit, utinam vicinæ repentina calamitate non sentiant. Nam quem admodum sollicitus in Ecclesiastica regula disciplina, vel quam fuerit vigilans intuitione civitatis vestra, non habemus incognitum. Deposito autem luctu, affurgit vigore sacerdoti adversus Agilulphum Regem, qui Mediolanensibus nominare ipse volebat Episcopum: cujus studiis atque conatibus ipse resistens Gregorius, hæc ad eos: Illud autem quod vobis ab Agilulpho indicastis scriptum, dilectionem vestram non moveat. Nam nos in hominem, qui non a Catholicis & maxime a Longobardis eligitur, nulla præbentur ratione consensum. Nec si alicujus præsumptionis usurpatione factus fuerit, in locum vel ordinem illum sacerdotis suscipimus: quia vicarius S. Ambrosii indignus evidenter ostenditur, si electus a talibus ordinatur. Nec enim est, quod vos hac ex causa deterreat, vel aliquam vobis necessitatem incutiat; quia unde possunt alimenta S. Ambrosio servientibus clericis ministrari nihil in hostium locis, sed in Sicilia & in aliis Reipublicæ partibus, Deo protegente, consistit. Hæc ad eos Gregorius, monens ut in proposito firmiter maneat in facta per eos electione Deusedit diaconi in ejus sedis Episcopum; quod & exclusa Agilulphi Regis petitione, strenue impletum est. Porro ex Annalibus Mediolanensibus (b) proditur, sanctum Gregorium Papam concessisse Mediolanensibus, ut deficientibus Regibus Longobardorum, ejus civitatis Antistes (quisquis esset) coacto Concilio Episcoporum, eligeret Regem quem vellet.

(b) Sigon. de rep. Ital. an. 601.

PAGIUS ejus Reliquiis: inde coacta per totam Thraciam præda, collectisque captivis in Romanos insultabant.

III. Comentiolo Byzantium reverso, ingens ex timore perturbatio toti Urbi incubuit; Imperator Longum murum tutabatur, Urbem vero populi factiones, Deus injurias Martyri irrogatas ulturus morbum pestilentem in Barbaros immisit, qui uno die septem Chagani liberos cum innumera populi multitudine extinxit. Senatu suadente Legati ad Chaganum Drizeperam missi,

Inter hæc autem sollicitus invigilans super Ecclesias ipse Gregorius, si quid ab Episcopis minus rectum factum scisset, continuo studuit emendare, vehementius commotus in Lucullum Episcopum (c), qui res Ecclesiæ in proprios usus converterat, & quartam partem reddituum debitam ecclesiæ fabricæ usurparat. Insuper Mariniani Episcopi (d) Ravennatis oscitantiam increpavit, quod ipso non reclamante, neque (ut par erat) ex adverso surgente, sanctorum fuerat e monasterio educta, & a seductore retenta. Sed & Basilium Capuanum Episcopum apud sæculares Præfectos diutius agentem non tulit, sed inde pelli, & ad Ecclesiam suam redire compelli debere, scripsit ad Romanum Defensorem his paucis (e): Perlatum ad nos est reverendissimum fratrem nostrum Basilium Episcopum velut unum de laicis in causis sæcularibus occupari, & Prætoris inutiliter deservire. Quæ res quoniam & ipsum vilem reddit, & reverentiam sacerdotalem annihilat: statim ut experientia tua hoc præceptum suscepit, eum ita ad revertendum districta executione compellat: quatenus ei illic, te insistente, quinque diebus sub qualibet excusatione immorari non liceat: ne si quolibet modo eum ibidem amplius moram habere permiseris, cum ipso apud nos graviter incipias esse culpabilis. Hæc volumus totidem verbis Gregorii reddidisse, ad declarandum quam execrabile ab eodem sanctissimo Pontifice haberetur, ut Episcopus apud sæculares Principes moraretur. Increpavit vero Leonem Episcopum Catanensem, (f) quod non correxisset quod ferebatur scandalum de monachis cum mulieribus consuetudinem habentibus: quem hujuscemodi urget dilemmate: Aut enim hæc fieri nescisti, & culpa neglectus vehementer argueris: aut certe factum recognovisti & graviolem erga te videris indignationem exigere, cur tantum facinus ultione districtissima non punisti.

Quod vero crebra exoriri solent scandala ex religiosis Deo dicatis monachis, ad futura mala antevertenda, postquam prave facta corrigenda præcepit, (g), prohibuit ne quis conversionis causa veniens ad monasterium, ante biennium tonsura initiaretur. Commonuit item hoc an-

VII. Redar. Greg. Episc. reprehensione dignos. (c) Greg. l. 8. ep. 1. Ind. 3.

(d) Greg. l. 8. ep. 9. Ind. 3.

(e) Greg. l. 8. ep. 11. Ind. 3.

(f) Greg. l. 8. ep. 21. Ind. 3.

VIII.

(g) Greg. l. 8. ep. 23. Ind. 3.

quos Barbarus ita affatur: Sedet Deus equus Juedex inter me & Mauricum Imp. ipse violanda paci animum dedit. Captivos tamen omnes ei redam accepto in singula capita nummo uno, Mauricio eam summam depromere non ferente, dimidium nummum pro singulorum capite rursum postulat Chaganus, sed frustra. Ea propter Chaganus cunctos ad unum interfecit, & in propriam Regionem regressus, tributo, quod ex antiquis conditionibus Romani pendebant, quinquaginta millia de novo addidit. Ex istis odium in-